EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 7.8.2020
COM(2020) 358 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo o operacijah humanitarne pomoči Evropske unije, financiranih leta 2019

UVOD 2

OPERACIJE HUMANITARNE POMOČI, financirane v letu 2019 2
Pregled glavnih podprtih operacij humanitarne pomoči 2
Horizontalne prednostne naloge 9
Povzetek ocen, opravljenih v letu 2019 11
Proračun za leto 2019 11

DODATNE INFORMACIJE IN VIRI 12
Seznam partnerjev podpisnikov okvirnega sporazuma o partnerstvu iz leta 2014 13

UVOD

V tem poročilu so predstavljene glavne dejavnosti Evropske unije (EU) in rezultati njene politike v letu 2019 na področju humanitarne pomoči, ki jo financira Evropska komisija. Poročilo je pripravljeno v skladu s členom 19 Uredbe Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996.

OPERACIJE HUMANITARNE POMOČI, financirane v letu 2019

Humanitarne potrebe so se v letu 2019 stalno povečevale zaradi kompleksnih kriz, ki so pogosto povzročile množično razseljevanje prebivalstva, ter zaradi naravnih nesreč in izbruhov epidemij. V teh razmerah Generalni direktorat Evropske komisije za evropsko civilno zaščito in evropske operacije humanitarne pomoči (GD ECHO) ostal vodilni donator humanitarne pomoči, saj je milijonom ljudi, ki jih je prizadela kriza, v več kot 80 državah zagotovil pomoč v višini 2,4 milijarde EUR. Za obravnavo vse večje vrzeli v financiranju humanitarne pomoči je GD ECHO še naprej spodbujal izvajanje zavez velikega dogovora, zlasti v zvezi z večsektorskimi skupnimi ocenami potreb.

Velik delež humanitarne pomoči EU, vključno s humanitarnim elementom instrumenta EU za begunce v Turčiji, je bil namenjen ljudem, ki jih je prizadela kriza, tako v Siriji kot njenih sosednjih državah. EU se je osredotočila tudi na podporo prebivalcem v „pozabljenih krizah“, kot so tiste v Srednjeafriški republiki, Sudanu, Pakistanu, Kolumbiji, Venezueli, na Haitiju in Filipinih.

GD ECHO je imel vodilno vlogo pri spodbujanju na načelih temelječe humanitarne pomoči in spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava. Spodbujal ju je prek dejavne podpore pri posebnih humanitarnih krizah, pa tudi na svetovni ravni prek predsedovanja skupini za donatorsko podporo[1] Mednarodnega odbora Rdečega križa in pobude za dobro humanitarno donatorstvo[2] (tej je predsedoval skupaj s Švico).

GD ECHO za svoj pristop, ki temelji na dokazih, uporablja indeks tveganja INFORM Risk, ki ga tudi financira. Razvilo ga je Skupno raziskovalno središče in postaja dejanska metodologija ocenjevanja tveganja za številne organizacije, kot so Organizacija združenih narodov in mednarodne nevladne organizacije.

Pregled glavnih podprtih operacij humanitarne pomoči

Sahel – kompleksna kriza

EU se je z dodelitvijo 188 milijonov EUR odzvala na nujne humanitarne potrebe v Burkini Faso, Mavretaniji, Maliju, Čadu, Nigru, Nigeriji in Kamerunu. To je vključevalo mehanizme za hitro odzivanje (trimesečni večsektorski sveženj nujne pomoči) in podporo obstoječim nacionalnim strukturam za ohranitev dostopa do osnovnih storitev. Pomoč EU je s humanitarnimi zračnimi prevozi, humanitarnim civilno-vojaškim usklajevanjem in upravljanjem informacij pomagala pri dostopu do težko dostopnih območij.

[1] Skupino za donatorsko podporo Mednarodnega odbora Rdečega križa sestavljajo vlade, nadnacionalne organizacije ali mednarodne institucije, ki prispevajo najmanj 10 milijonov CHF na leto.
[2] Pobuda za dobro humanitarno donatorstvo je neformalni forum donatorjev, ki združuje 42 donatorjev, zavezanih zagotavljanju učinkovite in odgovorne humanitarne pomoči.

EU je zagotovila hrano v neugodnem kmetijskem obdobju ter terapevtsko hrano za otroke, ki so bili hudo akutno podhranjeni in so potrebovali življenjsko pomembno zdravniško oskrbo. Poleg tega si je EU dejavno prizadevala za povezovanje humanitarnega in razvojnega delovanja, da bi povečala odpornost ljudi, ki jih je prizadela kriza, ter odpravila temeljne vzroke za neustrezno prehransko varnost in hudo podhranjenost.

Regionalna kriza v Srednjeafriški republiki

Kljub podpisu mirovnega sporazuma februarja se humanitarne razmere v Srednjeafriški republiki niso izboljšale. Srednjeafriški republiki in beguncem iz srednje Afrike v Kamerunu in Čadu je bilo namenjenih 22,4 milijona EUR, in sicer jim je bila zagotovljena večsektorska humanitarna pomoč, poleg tega so bili okrepljeni usklajevanje humanitarne pomoči, varnost in logistika.

Kriza v Čadski kotlini

Od 17,4 milijona ljudi, ki živijo v Nigeriji, Nigru, Kamerunu in Čadu, je humanitarno pomoč potrebovalo 10,7 milijona ljudi, vključno z več kot 6 milijoni otrok. EU je zagotovila večsektorsko humanitarno pomoč v višini približno 64 milijonov EUR.

Južni Sudan

Leta 2019 je približno 7,5 milijona prebivalcev Južnega Sudana nujno potrebovalo humanitarno pomoč, sosednje države pa so gostile več kot dva milijona beguncev iz te države. EU je Južnemu Sudanu dodelila 51,6 milijona EUR za izboljšanje zelo neustrezne prehranske varnosti in slabe prehranjenosti po vsej državi. Zaradi skrajnega nasilja in uporabe spolnega nasilja kot vojnega orožja je zaščita otrok in žensk prednostna naloga EU.

Sudan

Država je trpela zaradi posledic desetletij konfliktov, ki so jih še zaostrile gospodarska kriza brez primere in naraščajoče cene hrane, poleg tega pa je bila prehranska varnost pri 25 % prebivalstva zelo neustrezna. Med letom je bila večina humanitarne pomoči EU – 55,7 milijona EUR – porabljena za podporo pri preskrbi s hrano ter za preskrbo s hranilno ustrezno in terapevtsko hrano, zlasti za otroke, mlajše od pet let, in nosečnice ali doječe ženske. EU za povečanje dostopa ljudi do dolgoročne socialne zaščite v Sudanu humanitarna sredstva dopolnjuje z razvojno pomočjo, da bi skupnostim pomagala povečati odpornost.

Kriza na območju afriških Velikih jezer

Demokratično republiko Kongo in Republiko Kongo so pestili stalni konflikti in ebola. Komisija je regiji dodelila približno 72 milijonov EUR, tudi za odziv na izbruh ebole. Dodatnih 7 milijonov EUR je bilo porabljenih za zračne prevoze ECHO Flight.

Etiopija

Zaradi etnično motiviranega nasilja je število notranje razseljenih oseb v Etiopiji na začetku leta 2019 doseglo vrh pri 3,1 milijona, nato pa se je zmanjšalo na dva milijona. Čeprav pogoji v zvezi z varnostjo in zaščito niso bili vedno izpolnjeni, so organi poskušali razseljene osebe vrniti v kraj, iz katerega so prišle, s čimer so kršili načela prostovoljne in varne vrnitve. EU je leta 2019 zagotovila 51,5 milijona EUR za pomoč prizadetim ljudem v obliki hrane, zatočišč, osnovnih gospodinjskih potrebščin, zdravstvene oskrbe pri podhranjenosti, vode, sanitarnih storitev in storitev zaščite. Največji delež sredstev je bil namenjen osebam, ki so bežale pred nenehnim nasiljem in uničevanjem svojih domov ter zaradi izgube možnosti preživljanja.

Kenija

Kenija gosti približno 490 000 beguncev, ki so zaradi politike vlade v zvezi s taborišči povsem odvisni od pomoči. Nova suša je povzročila neustrezno prehransko varnost pri približno 2,6 milijona ljudeh, razseljevanje prebivalstva ter večje tveganje za konflikte zaradi premalo pašnikov in vode.

Državi so bila namenjena sredstva EU v višini 15,95 milijona EUR, vključno z 11,5 milijona EUR za begunska taborišča, 1,3 milijona EUR za pripravljenost na nesreče v treh državah, v katerih so nenadne nesreče pogostejše, ter 3,15 milijona EUR za nujni odziv na sušo in poplave zunaj taborišč.

Somalija

Humanitarne potrebe so bile še vedno velike zaradi nadaljnjih nepredvidljivih vremenskih vzorcev in oboroženih spopadov. Nova suša je dodatno poslabšala humanitarne razmere, konec leta pa je zaznamovalo nadpovprečno deževno obdobje na jugu države, ki je povzročilo hude poplave rek. Te so prizadele več kot 500 000 ljudi, povzročile razselitev 370 000 ljudi in uničile kmetijske rastline. Zato so zmanjšale sposobnost prebivalstva za spoprijemanje s težavami in podaljšale okrevanje. Komisija je v odziv na krizo dodelila približno 63 milijonov EUR.

Uganda

Uganda je gostila 1,41 milijona beguncev, od katerih jih je bilo 91 % iz Južnega Sudana in Demokratične republike Kongo. Poleg tega v državi od avgusta 2018 obstaja veliko tveganje prenosa ebole iz sosednje Demokratične republike Kongo, ki doživlja največji izbruh ebole doslej. EU je dodelila 33 milijonov EUR za zaščito, podporo pri preskrbi s hrano, zdravstveno oskrbo, dostop do varne vode in sanitarnih storitev ter pomoč pri izobraževanju za begunce in njihove gostiteljske skupnosti. Poleg tega je bila zagotovljena podpora za pripravljenost in odzivanje na ebolo in njeno spremljanje ter povečanje odpornosti in samozadostnosti najranljivejših ljudi, da bi se zmanjšala njihova odvisnost od dolgoročne pomoči.

Južna Afrika in regija Indijskega oceana

Ekstremni vremenski dogodki se v Južni Afriki in regiji Indijskega oceana redno pojavljajo, zaradi podnebnih sprememb pa postajajo pogostejši in intenzivnejši. EU je Južni Afriki in regiji Indijskega oceana dodelila več kot 66 milijonov EUR za nujno humanitarno pomoč in pripravljenost na nesreče, pri čemer je bil poudarek na okrepitvi zmogljivosti skupnosti in organov, odgovornih za obvladovanje nesreč, za spopadanje s ponavljajočimi se naravnimi nesrečami.

Južno Afriko sta opustošila dva močna ciklona, ki sta prizadela tri milijone ljudi v Zambiji, Esvatiniju, Lesotu, na Madagaskarju, v Mozambiku, Zimbabveju, Malaviju in na Komorih. EU se je takoj odzvala s humanitarno pomočjo prizadetim državam, vključno z aktiviranjem mehanizma Unije na področju civilne zaščite v Mozambiku.

Med spoprijemanjem z gospodarsko krizo je Zimbabve doživel pretrese, kot je ciklon Idai, zaradi katerega je 7,7 milijona ljudi, tj. več kot 50 % prebivalstva, trpelo zaradi zelo neustrezne prehranske varnosti. EU je v odziv na posledice ciklona dodelila 31,6 milijona EUR, zlasti za humanitarno pomoč pri preskrbi s hrano in pripravljenost na nesreče.

Venezuela

Družbeno-gospodarski zlom v Venezueli je v letu 2019 povzročil razselitev 3,9 milijona Venezuelcev. Po podatkih Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (OCHA) je vsaj 7 milijonov ljudi potrebovalo humanitarno pomoč, zlasti zaradi pomanjkanja dostopa do zdravstvenih storitev, izobraževanja, hrane in prehrane.

EU je dodelila skupno 55 milijonov EUR za zagotavljanje humanitarne pomoči razseljenim ljudem in podpore gostiteljskim skupnostim. GD ECHO je za zagotovitev natančnega spremljanja ukrepov maja v Caracasu ustanovil urad. Večja prizadevanja na področju ozaveščanja o humanitarnem delovanju so prispevala k odpiranju humanitarnega prostora v državi, GD ECHO pa je imel na konferenci v znak solidarnosti z venezuelskimi begunci, ki je potekala oktobra v Bruslju, vodilno vlogo.

Kolumbija

Humanitarne razmere v Kolumbiji so se močno poslabšale zaradi naraščajočega notranjega konflikta, ki se je še zaostril zaradi vpliva sprejema 1,6 milijona venezuelskih beguncev. Kolumbija je zelo izpostavljena naravnim nesrečam, občine, ki so jih prizadeli konflikti, pa so posebej ogrožene. Približno 140 000 ljudi je bilo razseljenih, več kot 350 000 ljudem pa je bilo omejeno gibanje, zato niso imeli dostopa do možnosti preživljanja in osnovnih storitev. Sosednje države so gostile približno 350 000 kolumbijskih beguncev.

GD ECHO je dodelil 11 milijonov EUR za pomoč ljudem v Kolumbiji in regiji, ki so jih prizadeli konflikti in naravne nesreče. Med sektorji pomoči so bili zaščita, zdravstvena oskrba, voda in sanitarna oskrba, izobraževanje ter pripravljenost na nesreče.

Haiti

Politični nemiri, povečano nasilje in upad gospodarske rasti na Haitiju so povzročili zmanjšanje že tako šibke kupne moči najranljivejših gospodinjstev, 3,7 milijona ljudi pa je trpelo zaradi hudega pomanjkanja hrane. GD ECHO je zagotovil 14 milijonov EUR za odziv na zelo neustrezno prehransko varnost in podporo pri usklajevanju humanitarne pomoči. Dodatni 3 milijoni EUR so bili vloženi v pripravljenost na nesreče.

Afganistanska kriza (Afganistan, Pakistan, Iran)

V Afganistanu poteka eden od najsmrtonosnejših konfliktov na svetu, pri čemer 17 milijonov ljudi (50 % prebivalstva države) živi na območjih, močno prizadetih zaradi konflikta, med njimi pa je 3,4 milijona notranje razseljenih oseb. Po vsem svetu je približno 10 milijonov evidentiranih ali neevidentiranih afganistanskih beguncev. Iran in Pakistan sta sprejela največ afganistanskih beguncev, in sicer gostita skoraj 3 oziroma 4 milijone beguncev in jim pomagata.

GD ECHO je Afganistanu dodelil 61 milijonov EUR, pri čemer je bil poudarek na odzivu na izredne razmere in travmatološki oskrbi. V Iranu in Pakistanu je bila humanitarna pomoč EU v višini 18 milijonov EUR namenjena afganistanskim beguncem in najranljivejšemu lokalnemu prebivalstvu. EU je podpirala izobraževanje afganistanskih otrok v Iranu, kar je vključevalo tudi evidentiranje njihovih družin. Drugi sektorji pomoči EU v Iranu in Pakistanu so bili voda, sanitarna oskrba in higiena, prehranska varnost, možnosti preživljanja, zatočišča, zaščita in

zdravje.

Kriza glede ljudstva Rohinga (Mjanmar, Bangladeš)

Pripadniki ljudstva Rohinga v Mjanmaru so izpostavljeni sistematični diskriminaciji in načrtnemu nasilju. Konec leta 2019 je bilo v izjemno prenatrpanem ogromnem taborišču v mestu Cox's Bazar (Bangladeš) 855 000 beguncev pripadnikov ljudstva Rohinga, ki jih je evidentiral Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR). Begunci so bili povsem odvisni od humanitarne pomoči, ker se niso mogli prosto gibati ter niso imeli možnosti preživljanja in dostopa do socialnih služb. Poleg tega je to območje zelo izpostavljeno naravnim nesrečam. Približno 600 000 pripadnikov ljudstva Rohinga je v državi Rakhine v Mjanmaru še vedno živelo v neznosnih razmerah, pri čemer jih je določen delež živel v taboriščih z omejenim izhodom, kjer so bili povsem odvisni od humanitarne pomoči.

EU je za krizo glede ljudstva Rohinga v Bangladešu in Mjanmaru zagotovila 36 milijonov EUR humanitarne pomoči, ki je obsegala osnovno zdravstveno oskrbo, vodo, sanitarno oskrbo, zatočišča, hrano, zaščito, psihosocialno podporo in zmanjševanje tveganja nesreč.

Filipini

Mindanao trpi zaradi dolgoletnih notranjih konfliktov, zaradi katerih približno 400 000 ljudi (vključno z notranje razseljenimi osebami in osebami v postopku vračanja) potrebuje humanitarno pomoč. Poleg tega so Filipini ena od držav, ki so v svetovnem merilu najbolj izpostavljene nesrečam. EU je državi dodelila skupno 6,7 milijona EUR za humanitarno pomoč (zasilna zatočišča, voda, sanitarna oskrba in higiena, zdravje, hrana in ostale potrebščine, izobraževanje) ljudem v Mindanau, ki so jih prizadeli konflikti, ter za odzivanje v izrednih razmerah na naravne nesreče in ukrepe za pripravljenost na nesreče.

Kriza v Siriji

Konflikt v Siriji traja že deveto leto, v državi pa humanitarno pomoč potrebuje več kot 11 milijonov ljudi. EU je zagotovila skupno 260 milijonov EUR za življenjsko pomembno pomoč v Siriji ter za hrano, zdravila, vodo in zatočišča za begunce iz Sirije v Libanonu, Jordaniji in Egiptu. V sosednjem Libanonu in Jordaniji je financiranje humanitarne pomoči EU prispevalo k denarni pomoči za najranljivejše begunce, ki je najbolj stroškovno učinkovit in dostojanstven način zagotavljanja pomoči.

GD ECHO je bil neposredno vključen v mednarodne diplomatske pobude, kot so tretja konferenca o podpori prihodnosti Sirije in širše regije, ki je potekala v Bruslju, projektna skupina za humanitarno pomoč mednarodne podporne skupine za Sirijo v Ženevi ter srečanji visokih uradnikov, ki sta potekali februarja v Ženevi in novembra v København.

Irak

V Iraku je humanitarno pomoč še vedno potrebovalo 6,7 milijona ljudi, vključno z 1,6 milijona notranje razseljenimi osebami, od katerih jih je 375 000 živelo v taboriščih. GD ECHO je izvedel operacije v vrednosti 38 milijonov EUR za nujno zdravstveno oskrbo, osnovna zatočišča, varno vodo, sanitarno oskrbo in higieno ter humanitarno zaščito, pri čemer je bila

posebna pozornost namenjena notranje razseljenim osebam. Podprl je pomoč osebam, ki so preživele spolno nasilje, ter zagotavljanje fizioterapije in podpore pri rehabilitaciji žrtvam konfliktov, zlasti ciljnim skupinam, kot so jazidi v severozahodnem Iraku.

GD ECHO je podprl ponovno vzpostavitev osnovnih javnih storitev na območjih, ki jih je prizadela vojna, 4,5 milijona ljudem pa pomagal pri vrnitvi domov. Ta podpora je vključevala izobraževanje v izrednih razmerah za pomoč otrokom pri vrnitvi v šolo, pogosto po večletni prekinitvi izobraževanja.

GD ECHO je družinam zagotavljal pravno pomoč za pridobitev identifikacijskih dokumentov, ki so bili izgubljeni ali pa pod nadzorom tako imenovane islamske države niso bili izdani, poleg tega je zagotavljal osnovne storitve v prenatrpanih zaporih, pomoč za mladoletnike v centrih za pridržanje ter mehanizme, ki temeljijo na skupnosti, za ponovno vključevanje nekdanjih otrok vojakov.

Jemen

Država doživlja največjo humanitarno krizo na svetu, saj pomoč potrebuje 24,1 milijona ljudi (80 % prebivalstva), od katerih jih je 3 milijone notranje razseljenih. Zaradi neustrezne prehranske varnosti trpi 20 milijonov Jemencev, najmanj 238 000 ljudi pa je prizadela lakota. Poleg tega se država spoprijema s krizo pri zagotavljanju zdravstvenih storitev, zaradi katere 19,7 milijona ljudi potrebuje pomoč, ter s 460 000 primeri suma na kolero, omejenim in nezadostnim uvozom hrane, goriva in zdravil ter zapiranjem šol.

GD ECHO je izvedel operacije v vrednosti 115 milijonov EUR, da bi ljudem na območjih, ki jih je prizadela vojna, in razseljenemu prebivalstvu zagotovil hrano, zdravstveno varstvo, izobraževanje ter vodo, zatočišča in higienske potrebščine. Sredstva so se uporabila za zdravljenje hudo podhranjenih otrok, boj proti epidemiji kolere ter izbruhom ošpic in davice, rehabilitacijo invalidov, prenovo učilnic ter podporo službi Združenih narodov za humanitarne zračne prevoze, ki humanitarnim delavcem zagotavlja nujne in zanesljive zračne in pomorske prevoze.

Turčija

Turčija še vedno gosti največjo begunsko skupnost na svetu, ki jo sestavlja 3,6 milijona Sircev z začasno zaščito in približno 370 000 oseb, ki niso državljani Sirije in so registrirane v okviru sistema mednarodne zaščite. EU je v okviru prve in druge tranše instrumenta za begunce v Turčiji zagotovila humanitarno pomoč v višini 2,4 milijarde EUR, s katero je bilo prek 64 projektov 19 partnerskih organizacij, ki se ukvarjajo z osnovnimi potrebami, neformalno izobrazbo, zaščito in zdravjem, podprtih približno 1,7 milijona beguncev.

GD ECHO je v letu 2019 sklenil pogodbe za sredstva v višini 1,021 milijarde EUR, večinoma za mrežo socialne varnosti v sili. Ta vodilni program je 1,7 milijona beguncem prek debetnih kartic zagotovil mesečna gotovinska plačila za izpolnitev njihovih osnovnih potreb. Pogojno denarno nakazilo za izobraževanje je program v okviru izobraževanja v izrednih razmerah, ki je dosegel več kot 560 000 otrok. Ranljivim družinam se nakaže denar kot spodbuda za vpis begunskih otrok v šolo in njihovo redno prisotnost.

Zahodni Balkan

Na začetku leta 2018 se je pojavila nova „alternativna pot“ za begunce, ki vodi čez Bosno in Hercegovino proti Hrvaški in Sloveniji. V Bosno in Hercegovino je leta 2019 prispelo 29 000 zadevnih oseb, medtem ko jih je leta 2018 prispelo 24 000. V državi je skupno približno 8 000 migrantov in beguncev, od katerih jih približno 2 000 spi na cesti (v nezakonito naseljenih ali zapuščenih stavbah ali na železniških postajah). Humanitarna pomoč EU Bosni in Hercegovini je znašala 3,8 milijona EUR. GD ECHO je beguncem in migrantom prek humanitarnih partnerjev zagotovil pomoč za zdravje, zaščito in ozaveščanje (vključno z opredelitvijo ranljivih posameznikov, zagotavljanjem hrane in ostalih potrebščin v izrednih razmerah, zdravniško pomočjo itd.).

Ukrajina

Konflikt prizadeva več kot 5,2 milijona ljudi, od katerih jih 3,5 milijone potrebuje humanitarno pomoč, zlasti na območjih, ki niso pod vladnim nadzorom, in na obeh straneh kontaktne črte. EU in njene države članice so skupaj največje donatorke humanitarne pomoči in pomoči za zgodnjo obnovo/razvojne pomoči Ukrajini. Od začetka konflikta so zagotovile več kot 762,5 milijona EUR, približno polovica teh sredstev pa je bila v obliki humanitarne pomoči. EU je (prek Evropske komisije) do zdaj zagotovila več kot 141,8 milijona EUR humanitarne pomoči, od tega pa je 23 milijonov EUR leta 2019 zagotovila enajstim partnerjem, ki delujejo na obeh straneh stične črte na šestih področjih ukrepanja, tj.: zdravje, zatočišča, voda, higiena in sanitarna oskrba, izobraževanje, osnovne potrebe in zaščita.

Libija

Humanitarno pomoč potrebuje 820 000 Libijcev. Zaradi uničenja, škode ali okupacije je zaprtih 20 % zdravstvenih ustanov. Obseg kršitev mednarodnega humanitarnega prava se neobvladljivo širi, vse več pa je tudi trgovine z ljudmi ter ovir za zagotavljanje pomoči in dostop organizacij za pomoč.

GD ECHO je izvedel operacije v vrednosti 8 milijonov EUR, s katerimi je podprl osnovno zdravstveno oskrbo za žrtve konflikta, vključno z nujnimi kirurškimi posegi po vojnih poškodbah, kompleti za prvo pomoč, fizično rehabilitacijo, protezami in psihosocialno podporo, zagotavljanjem osnovnih zdravil in oskrbo oseb, ki so preživele nasilje na podlagi spola. Zaradi pomoči so bili ponovno vzpostavljeni osnovne zdravstvene storitve na območjih, ki so jih prizadeli konflikti, ter osnovno izobraževanje v Bengaziju in Sirti, kar je na tisoče otrokom omogočilo dostop do osnovnega izobraževanja in psihosocialne podpore. EU je zagotovila tudi podporo pri preskrbi s hrano in podporo za preživljanje, najranljivejšim ljudem pa tudi denarno pomoč. Storitve so bile brez razlikovanja zagotovljene vsem ranljivim ljudem, vključno z migranti, begunci in prosilci za azil.

Egipt

V najbolj prenaseljenih in najrevnejših soseskah velikih mest, kot sta Kairo in Aleksandrija, je obtičalo 250 000 registriranih beguncev, tamkajšnje gostiteljske skupnosti pa so prav tako zelo ranljive. Približno 50 % beguncev je iz Sirije, ostali pa so večinoma iz vzhodne Afrike, Iraka in Jemna.

Leta 2019 je GD ECHO izvedel operacije v vrednosti 5 milijonov EUR, s katerimi je zagotovil humanitarno zaščito, nujne zdravstvene storitve (zlasti zdravstveno varstvo za matere in reproduktivno zdravstveno varstvo), izobraževanje v izrednih razmerah in denar za izpolnitev osnovnih potreb. 38 % vseh beguncev je otrok, delež otrok brez spremstva in otrok, ločenih od družine, pa se povečuje.

Zahodnosaharska begunska kriza

Po štirih desetletjih nerešenega političnega konflikta s humanitarnimi posledicami je več deset tisoč zahodnosaharskih beguncev žrtev pozabljene in dolgotrajne krize. Živijo v petih taboriščih v puščavi v jugozahodni Alžiriji, njihovo preživetje pa je odvisno od humanitarne pomoči.

GD ECHO je izvedel operacije v vrednosti 9 milijonov EUR, s katerimi je zagotovil hrano in obravnaval vse slabšo prehranjenost zahodnosaharskih begunskih otrok in begunk ter zagotovil varno pitno vodo. Zagotovil je tudi osnovna zdravila, s katerimi je pokril 80 % zdravstvenih potreb prebivalcev v taboriščih, in posebno podporo za invalide. Poleg tega je GD ECHO izvajal ukrepe za izobraževanje v izrednih razmerah, s čimer je izboljšal slabo stanje infrastruktur za izobraževanje in sanitarnih prostorov v šolah.

Horizontalne prednostne naloge

GD ECHO je v skladu s svojimi prejšnjimi zavezami 10 % proračuna EU za humanitarno pomoč za leto 2019 namenil izobraževanju v izrednih razmerah in ohranil svojo zavezo, da bo 35 % humanitarne pomoči zagotovil prek denarnih nakazil. V letu 2019 so bile sprejete tudi operativne smernice z naslovom „The Inclusion of Persons with Disabilities in EU-funded Humanitarian Aid Operations“.

Izobraževanje v izrednih razmerah

GD ECHO je še naprej deloval kot svetovni podpornik izobraževanja v izrednih razmerah. Sredstva, ki jih je namenil izobraževanju v izrednih razmerah, so znašala 166 milijonov EUR, z njimi so bile podprte dejavnosti v 52 državah, koristila pa so več kot 2,5 milijona upravičencem, saj je bil z njimi zagotovljen dostop do varnega in kakovostnega izobraževanja za deklice in dečke, ki so v najbolj ranljivem položaju.

GD ECHO je za povečanje ozaveščenosti in prepoznavnosti izobraževanja v izrednih razmerah maja 2019 gostil dogodek na visoki ravni z naslovom „Education in Emergencies: School4All“ s komisarjem Hristosom Stylianidesom, dobitnikom Nobelove nagrade za mir Denisom Mukwegejem, ambasadorko organizacije Handicap International Axelle Red in pevko Typh Barrow. GD ECHO je v družbenih medijih začel kampanjo #RaiseYourPencil za #School4All, da bi izrazil solidarnost z vsemi otroki v kriznih razmerah, ki ne obiskujejo šole.

Denarna pomoč

GD ECHO je še naprej spodbujal razprave o denarnih nakazilih. Imel je pomembno vlogo pri spodbujanju boljšega usklajevanja med donatorji s sprejetjem skupne izjave donatorjev o nakazilih sredstev v dveh pilotnih državah Nigeriji in Bangladešu.

Objavil je kompendij „EU Cash Compendium 2019: Doing More Cash, Better“, v katerem so izpostavljeni rezultati na ravni projektov s sklici na priporočila iz navodila GD ECHO za obsežna denarna nakazila. V dokumentu je poudarjeno, kako se je pristop k delu v okviru projektov spremenil, kako se upoštevajo priporočila iz navodila GD ECHO za obsežna nakazila sredstev ter kako projekti zagotavljajo usklajevanje z drugimi donatorji in mrežami socialne varnosti, navedeni pa so tudi izzivi in pridobljene izkušnje. V več državah se že dosegajo razmerja učinkovitosti 85:15 (85 % sredstev doseže ciljne upravičence) in več, kot je predvideno v navodilu.

Inovacije in vključevanje zasebnega sektorja

GD ECHO je še naprej sodeloval v globalni razpravi o tej temi, zlasti na letnem srečanju Svetovnega gospodarskega foruma, na zasedanju Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov na temo humanitarnih zadev, v Generalni skupščini Združenih narodov in na sestanku donatorjev v Berlinu o prihodnosti inovacij na področju humanitarnih ukrepov. Še naprej je podpiral razvoj inovativnih pristopov, in sicer s prilogo o tematskih politikah k načrtom izvajanja humanitarne pomoči, ki partnerje spodbuja k zmanjšanju okoljskega odtisa humanitarnih odzivov z digitalnimi pristopi, in s podporo nagradi Obzorje 2020 Evropskega sveta za inovacije za cenovno dostopno visoko tehnologijo za humanitarno pomoč, ki bo podeljena leta 2020.

Vodilna vloga EU pri pobudi Poziv k ukrepanju za zaščito pred nasiljem na podlagi spola v izrednih razmerah

GD ECHO je član svetovne pobude Poziv k ukrepanju za zaščito pred nasiljem na podlagi spola v izrednih razmerah. V okviru programa okrepljene zmogljivosti odzivanja (program GD ECHO) je projekt pod vodstvom Sklada Združenih narodov za prebivalstvo (UNFPA) spodbujal oblikovanje medagencijskih standardov v zvezi z nasiljem na podlagi spola v izrednih razmerah in smernic za pripravo časovnih načrtov za pozive k ukrepanju, prilagojenih okoliščinam (na podlagi pilotnih projektov v Nigeriji in Demokratični republiki Kongo). GD ECHO je v obdobju 2018–2019 približno 52 milijonov EUR namenil preprečevanju spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter odzivanju nanju. Poleg tega je začel svoj prvi program e-učenja o označevalcu za spol in starost.

ECHO Flight (Afrika) in podpora humanitarnim zračnim operacijam

ECHO Flight so humanitarni zračni prevozi, za katere se uporablja šest zrakoplovov in proračun v višini 12,4 milijona EUR ter ki so brezplačni za partnerje GD ECHO in humanitarne organizacije. V letu 2019 je bilo s temi zračnimi prevozi podprtih več kot 250 projektov ter prepeljanih več kot 25 000 humanitarnih delavcev in približno 200 ton tovora za humanitarno pomoč.

Poleg tega je EU prispevala k neprofitnim humanitarnim zračnim prevozom, na primer s sredstvi v višini 25 milijonov EUR, ki jih je dodelila Svetovnemu programu za hrano/službi Združenih narodov za humanitarne zračne prevoze in njenim logističnim operacijam v 12 državah.

Povzetek ocen, opravljenih v letu 2019

Skupna ocena ukrepov humanitarne pomoči Evropske unije v srednji Afriki in usklajevanja humanitarne pomoči (2014–2018)

EU je pomembno prispevala k obravnavi nujnih potreb in krepitvi humanitarnih odzivov v srednji Afriki. Pri tem so bile zlasti pomembne dejavnosti GD ECHO ter zanesljivo doseganje želenih rezultatov prek partnerjev in podpore usklajevalni vlogi urada OCHA Združenih narodov, zlasti pri zapolnjevanju vrzeli v usklajevanju.

V oceni so bili poudarjeni izzivi, povezani z obravnavo kroničnih potreb in vrzeli v usklajevanju, ki še vedno obstajajo, podana pa so bila priporočila za podporo prihodnji humanitarni pomoči EU in usklajevanju v regiji.

Skupna ocena ukrepov humanitarne pomoči Evropske unije v Afganistanu in partnerstva z Norveškim svetom za begunce (2014–2018)

V oceni je bilo ugotovljeno, da je GD ECHO ključni akter v kontekstu pomoči v Afganistanu ter da podpira sinergijo med razvojnimi in humanitarnimi ukrepi. Ukrepi GD ECHO pomagajo pri spoprijemanju s takojšnjimi posledicami konfliktov in nesreč, in sicer z mehanizmom za odzivanje na izredne razmere in denarno pomočjo (s katero se zagotavlja predvsem odziv na podlagi potreb) za notranje razseljene osebe.

V oceni partnerstva je bilo ugotovljeno, da je to zelo kakovostno. Obstajali so trdni dokazi o redni, celoviti in pregledni izmenjavi informacij na vseh ravneh, pri čemer je bil ključni dejavnik zaupanje. Ugotovljene so bile tudi nekatere slabosti: nekateri postopki so bili neučinkoviti, obstajale so nekatere pomanjkljivosti pri notranjem sporočanju, zahteve glede revizije pa so pri obeh straneh povzročale visoke stroške.

Proračun za leto 2019

1. Seznam sporazumov o financiranju, ki jih je Komisija sklenila na področju humanitarne pomoči[3]:
   sporazumi o humanitarni pomoči, ki jo je dodelila EU, so na voljo na spletišču sistema finančne preglednosti.

2. Izvrševanje proračuna

IZVRŠEVANJE PRORAČUNA GD ECHO ZA LETO 2019

Brez zunanjih namenskih prejemkov iz držav članic

Regija/država	Znesek	%
Afrika	**632**	**29 %**

[3] Vključno z imeni zadevnih partnerskih organizacij.

Sudan in Južni Sudan	105	
Srednja Afrika	68	
Območje Velikih jezer	72	
Afriški rog	163	
Južna Afrika, Indijski ocean	60	
Zahodna Afrika	138	
Severna Afrika	17	
Afrika	10	
Bližnji vzhod, jugovzhodna Evropa in vzhodno sosedstvo	**1 062**	**50 %**
Bližnji vzhod	436	
Jugovzhodna Evropa in vzhodno sosedstvo	627	
Azija, Pacifik	**127**	**6 %**
Jugozahodna in Srednja Azija	75	
Jugovzhodna Azija in Pacifik	52	
Latinska Amerika, Karibi	**104**	**5 %**
Latinska Amerika	84	
Karibi	20	
Nesreče po svetu	**40**	**2 %**
Civilna zaščita[4]	**95**	**4 %**
Prostovoljci EU za humanitarno pomoč	**18**	**1 %**
Dopolnilne operacije in podpora	**68**	**3 %**
SKUPAJ	**2 146**	**100 %**

(v milijonih EUR)

DODATNE INFORMACIJE IN VIRI

- Splošne informacije o GD ECHO: http://ec.europa.eu/echo/en
- Finančne informacije o dejavnostih Evropske komisije na področju humanitarne pomoči v letu 2019: https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/financing-decisions-hips-2019_en
- Informacije v zvezi z operacijami iz prejšnjih let: https://ec.europa.eu/echo/who/accountability/annual-reports_en
- Letno poročilo GD ECHO o dejavnostih za leto 2019: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2019-european-civil-protection-and-humanitarian-aid-operations-echo_sl

4 Dejavnosti v tej postavki niso zajete v uredbi o humanitarni pomoči in se ne financirajo iz proračuna humanitarne pomoči.

- Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU za leto 2019: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-management-and-performance-report-2019_sl
- Ocenjevalna poročila GD ECHO: http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en
- Podatki o financiranju humanitarne pomoči s strani Evropske komisije in držav članic: https://webgate.ec.europa.eu/hac/
- Svetovni indeks tveganja INFORM Global Risk Index https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/inform-index

Seznam partnerjev podpisnikov okvirnega sporazuma o partnerstvu iz leta 2014

http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/weblistpartners.pdf